Statsforvalteren i Nordland

Vår dato: 04.12.2025
Vår ref: 2025/5708
Deres dato:
Deres ref: 25/6515

SORTLAND KOMMUNE / SUORTTÁ SOUHKAN
Vesterålsgata 57
8400 SORTLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anita Kristiansen, 75531599

Tilbakemelding - tilsyn - krisesentertilbudet - Sortland kommune

Tilsynets tema og gjennomføring av tilsynet
Statsforvalteren har gjennomført tilsyn med Sortland kommunes lovpålagte plikter etter krisesenterloven §§ 2, 3 og 4 og kommuneloven § 25-1. Tilsynet ble gjennomført ved at vi ba kommunen gjøre en egenvurdering av om nevnte plikter er oppfylt. Kommunen har oppsummert egenvurderingen i en rapport 17.11.25.

Tema for tilsynet er om kommunen sikrer at barn som mottar tjenester gjennom krisesentertilbudet blir ivaretatt på en god måte som er tilpasset deres særskilte behov. Videre har vi undersøkt om kommunen sikrer oppfølging av voldsutsatte barn og voksne i reetableringsfasen, og om kommunen sikrer at tjenestetilbudet er samordnet slik at voldsutsatte får oppfølging etter endt opphold på krisesenteret. Tilsynet har undersøkt kommunens styring med at krisesentertilbudet oppfyller lovens krav (internkontroll) jf. tema for tilsynet.

I denne tilbakemeldingen vil vi oppsummere tilsynet og vår vurdering. Vår tilbakemelding sier ikke noe om kommunens virksomhet på andre områder enn det som er undersøkt.

Regelverk
Det følger av krisesenterloven § 9 første ledd at Statsforvalteren skal føre tilsyn med om kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter etter krisesenterlova §§ 2, 3 og 4 og kommuneloven § 25 -1.

Kommunen skal ha et krisesentertilbud for personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og som har behov for rådgiving eller et trygt og midlertidig botilbud jf. krisesenterloven § 2. Kommunens tilbud skal omfatte oppfølging i reetableringsfasen.

Krisesenterloven § 3 stiller krav om individuell tilrettelegging av tilbudet. Kommunen skal sørge for å ivareta barn på en god måte som er tilpasset deres særskilte behov, og skal sørge for at barn får oppfylt sine rettigheter etter annet regelverk når de oppholder seg på krisesenter.

Det går frem av krisesenterloven § 4 at kommunen skal sørge for samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet for å sikre at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, skal få en helhetlig og samordnet oppfølging.

Kommuneloven § 25-1 slår fast at kommunens internkontroll skal sikre at kommunale virksomheter og tjenester utfører sine oppgaver i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kommunen må kunne redegjøre for hvordan denne plikten blir oppfylt.

Kommunens egenvurdering av krisesentertilbudet
Arbeidet med egenvurderingen er gjennomført av ledere og ansatte fra NAV, integreringstjeneste, barnevern, Sortlandshjelpa, helsestasjon, oppvekst, helse og omsorg, politi og krisesenter. De har hatt felles møter der det ble tatt en gjennomgang av status og risikovurderinger for den enkelte avdeling, og de har definert forbedringstiltak.

Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes kommuner har inngått en interkommunal samarbeidsavtale om å tilby et felles krisesentertilbud for innbyggerne i kommunene. Sortland kommune har status som vertskommune. Kommunene kjøper krisesentertjenester hos Krisesenteret Vesterålen som er et privat rettssubjekt. Sortland kommune har dokumentert avtale med Krisesenteret Vesterålen om drift av krisesentertilbud. Kommunen får informasjon om krisesentertilbudet gjennom årlige samarbeids- og evalueringsmøter med krisesenteret, og krisesenteret legger frem årsrapport for kommunen.

Krisesenteret inngår i kommunens arbeid etter BTI-modellen. Modellen skal hjelpe kommunen til å utvikle verktøy og kompetanse for å følge opp barn og familier som har hjelpebehov og styrke det tverrfaglige samarbeidet og brukermedvirkning. Formålet er tidlig innsats, samordnede tjenester og brukermedvirkning. Kommunen har en helhetlig modell for forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn og unge (Æ E MÆ), og en interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Det foreligger veileder og maler for gjennomføring av samtaler med barn og ungdom ved Krisesenteret Vesterålen, samt skriftlige rutiner for oppfølging av barns særskilte behov på krisesenteret og oppfølging i reetableringsfasen. Krisesenteret har en barnefaglig ansvarlig som gjennomfører kartlegging av barnas situasjon og oppfølgingsbehov mens de er på senteret. Krisesenteret skal få tilgang til verktøyet Visma Samspill for oppfølging av barn og voksne. Formålet er å styrke tverrfaglig samarbeid og brukerinvolvering.

Det kan meldes behov for individuell plan/koordinator og barnekoordinator, og det sendes bekymringsmelding til Vesterålen barnevern. Alle avdelinger rapporterer om godt samarbeid mellom krisesenter og kommunale tjenester for oppfølging av barn i reetableringsfasen. ROS-analyser viser at det er risiko for at mangel på felles dokumentasjon og informasjonsflyt mellom krisesenteret og tjenestene kan svekke den helhetlige oppfølgingen av barnet.

Det foreligger skriftlig prosedyre for krisesenterets inntak av personer utsatt for vold i nære relasjoner. Krisesenteret kartlegger voldsutsatte kvinner og menns behov under oppholdet, og kontakter muntlig aktuelle tjenester etter samtykke fra bruker. Kommunen har tilbud som TryggEst og Sortlandshjelpa, og viser til tjenestebeskrivelse for individuell plan og koordinator for brukere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester. Det foreligger rutine for integreringstjenestens oppfølging når brukere flytter ut av krisesenter der formålet er å sikre helhetlig oppfølging, trygg bosetting og koordinert overgang. Det er etablert internkontroll for samarbeidet mellom krisesenter og de ulike kommunale tjenestene. Kommunens gjennomgang

viser at det er varierende bruk av Visma samspill stafettlogg for samhandling i oppfølgingen av voksne brukere.

Kommunen redegjør for at forbedringstiltak som følge av årlig gjennomgang av internkontrollsystemet vil følges opp i egen handlingsplan.

Vurdering og oppsummering
Statsforvalteren vurderer at kommunens egenvurderingsrapport er tilstrekkelig. Kommunen har gjennomgått og vurdert egen praksis og styring i tråd med tilsynets tema. Kommunen har identifisert forbedringsområder og har laget en plan for det videre arbeidet.

Vi har ikke merknader til vurderingene og konklusjonen i Sortland kommunes egenvurderingsrapport. Det går frem av rapporten at egenvurderingen har avdekket sårbarheter knyttet til oppfølging av barn og voksne i reetableringsfasen og samordning av tjenestetilbudet. Sårbarheten skyldes mangel på felles dokumentasjon og informasjonsflyt mellom tjenestene.

Kommunen har dokumentert en handlingsplan *Tilsyn etter krisesenterloven – funn som krever oppfølging.* Planen beskriver hvem som er ansvarlig for de ulike tiltakene, og tidsfrist er satt til januar 2026. Planen inneholder følgende tiltak:

1) Sikre tilgang til midlertidig eller permanent bolig. Krisesenteret jobber mot private utleiere, og tildelingspraksis mht. bolig evalueres.
2) Tett samarbeid med NAV økonomisk rådgiving som del av krisesenterets oppfølging.
3) Gjennomføre opplæring i Visma Samspill, og utarbeide rutiner for opprettelse av Visma Samspill for voksne med barn. Utarbeide sjekkliste/rutine for den enkelte tjeneste sine oppgaver.
4) System for melding av avvik er opprettet i IK-systemet. Gjennomgang av rutine med Vesterålen krisesenter og kommunale tjenester.
5) Rutinefestet sikkerhetsvurdering ved utflytting. Varslingsrutine dokumenteres. Utvidet sikkerhetsplanlegging, juridisk bistand og tett oppfølging i reetableringsfasen. Opplæring i digital sikkerhet og bistand til teknisk sikring av kommunikasjon og digitale enheter.
6) Kontakt med hjelpeapparatet forutsetter at bruker gir samtykke. Koordineringsansvaret ivaretas i Visma Samspill, ansvar for tett oppfølging i minimum 6 måneder etter utflytting. Rutine for oppfølging av voksne brukere utarbeides.

Etter vår vurdering har kommunen gjennom det planlagte forbedringsarbeidet tilrettelagt for å sikre koordinert samarbeid mellom krisesenteret og relevante tjenester for å sikre at voldsutsatte får den hjelpen de trenger i reetableringsfasen. Vi vurderer at tiltakene også vil være egnet til å fange opp svikt i krisesentertilbudet til barn og voksne.

Det er ikke nødvendig med videre oppfølging fra vår side. Statsforvalteren avslutter tilsynet med Sortland kommune.

Vi gjør oppmerksom på vi sender en kopi av vår tilbakemelding til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

Med hilsen

Sonja Elisabeth Eilertsen (e.f.)
underdirektør

Anita Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent